

فارسه ششم

مؤلف: مریم مزینانی

کتاب‌های

قبلا امتحان تا قلب امتحان

درسنامه | کارآزمون
آزمون‌های نوبت اول و دوم
پاسخنامه تشریحی
بودجه بندی تدریس

به نام خدای **قلب** های مهربون ...

فهرست

۵	درس اول: معرفت آفریدگار
۹	درس دوم: پنجره‌های شناخت
۱۳	درس سوم: هوشیاری
۱۶	درس چهارم: داستان من و شما
۲۰	درس پنجم: هفت‌خان رستم
۲۵	درس ششم: ای وطن
	درس هفتم: درس آزاد
۲۹	درس هشتم: دریاقلی
۳۳	درس نهم: رنج‌هایی کشیده‌ام که می‌رس
۳۷	سوالات امتحانی نوبت اول (۱)
۳۹	سوالات امتحانی نوبت اول (۲)
۴۲	درس دهم: «عطار و جلال‌الدین محمد»
۴۴	درس یازدهم: شهدا خورشیدند
۵۰	درس دوازدهم: دوستی / مشاوره
	درس سیزدهم: درس آزاد
۵۵	درس چهاردهم: راز زندگی
۵۹	درس پانزدهم: میوه‌ی هنر
۶۳	درس شانزدهم: آداب مطالعه
۶۸	درس هفدهم: ستاره‌ی روشن
۷۳	سوالات امتحانی نوبت دوم (۱)
۷۵	سوالات امتحانی نوبت دوم (۲)
۷۷	سوالات امتحانی نوبت دوم (۳)
۷۹	سوالات امتحانی نوبت دوم (۴)
۸۱	پاسخ‌نامه

واژگان

واژگان «ستایش»

فروغ: نور، برآورد، روشنائی
تجلی: پیدا شدن
تعالی: بلند مرتبه، برتر

فکرت: اندیشه، تفکر
فضل: احسان، بخشش
فیض: بخشش، عطا

واژگان «معرفت آفریدگار»

مرغ زار: مرغ ناتوان، هر پرندگی ناتوان
گردون: آسمان
ناله: نوا، زاری
موزون: دارای وزن و آهنگ سنجیده
ربیع: بهار
قمری: پرندگی کوچکتر از کبوتر، در اصطلاح عاقه (یا کریم)

خلق: آفریده، مردم
معرفت: شناخت به علم و دانش
خالق: آفریننده
سیاس‌داری: شکرگزاری، سپاسگاری
مخلوق: آفریده‌شده، موجودات
غفلت: بی‌خبری، نادانی
مرغزار: چمنزار، سبزه‌زار

در سنانه

شیخ محمود شبستری، از عارفان مشهور ایرانی است که نوشته‌ها و سروده‌هایش در زمینه‌ی عرفان اسلامی است. معروفترین اثر شعری (منظوم) او، مثنوی دگلسن راز، است.

ستایش

بیت ۱ | بدنام آن که جان را فکرت آموخت چراغ دل، به نور جان پرافروخت

معنی | به نام خداوندی که به ما تفکر کردن را آموزش داد و دل ما را با نور خودش روشن ساخت.

- 1 جمله‌ی امری، جمله‌ای است که در آن خواهش یا فرمانی بیان می‌شود، مانند: خیز و غنیمت شمار.
- 2 جمله‌ی عاطفی، جمله‌ای است که بیانگر احساس و عاطفه باشد. (در آخر آن علامت (!) قرار می‌گیرد)، مانند: چه بلبل زیبایی!
- نکته هنگام نوشتن به نکات زیر توجه داشته باشید:
- 1 از کاربرد واژه‌های گفتاری و شکسته خودداری کنید. 2 از تکرار واژه‌ها بپرهیزید. 3 ساده و خوانا بنویسید.

درس 1

کارآزمون 1

واژه‌ی مناسب را انتخاب کنید و در جای خالی قرار دهید.

- 1) اندیشه کردن اندر کار خالق و مخلوق _____ افزایش اندر دل. (روشنایی - تاریکی - سیاهی)
- 2) هر دو عالم، گشت روشن (فضلش - فیضش - فروغش)
- 3) محبت‌ها را باید روی _____ نوشت. (سنگ - شن‌های بیابان - ماسه‌های دریا)
- 4) حق اندر وی ز پیدایی است _____ (آشکارا - نشانی - پنهان)

گزینه‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

- 5) در پایان کدام جمله نقطه قرار نمی‌گیرد؟
- الف) همه گل‌ها و گیاهان به یاد خدا هستند.
- ب) آن‌ها بر سر موضوعی به مشاجره پرداختند.
- ج) چه کسی می‌تواند درختان را از خواب زمستانی بیدار کند.
- د) دو دوست به یک آبادی رسیدند.
- 6) کدام گزینه، از نکات مورد توجه هنگام نوشتن است؟
- الف) از تکرار واژه‌ها بپرهیزیم.
- ب) جملات را ساده و خوانا بنویسیم.
- ج) از کاربرد واژگان گفتاری و شکسته خودداری کنیم.
- د) همه‌ی موارد
- 7) کتاب گلشن راز، اثر چه کسی است؟
- الف) سعدی
- ب) شیخ محمود شبستری
- ج) ابوعلی بلعمی
- د) حافظ
- 8) املای کدام واژه نادرست است؟
- الف) فروق
- ب) ربیع
- ج) غنیمت
- د) لغزید

وصل کنید.

9) هر واژه را به مترادف خود وصل کنید.

اندیشه	↔	قیض
بی‌خبری	↔	فکرت
آسمان	↔	غفلت
بخشش	↔	گره‌دو

1

سوالات امتحانی نوبت اول دانش آموزان پایه ششم دبستان

مدت امتحان: ۳۵ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

واژه‌ی مناسب را انتخاب کنید و در جای خالی قرار دهید.

- ۱ رستم رخس را _____ می‌کند. (طیمار - تیمار)
- ۲ فاطمه از گروه ایمان _____ و روی تخته چند واژه نوشت. (برخواست - خاست - برخاست)
- ۳ آوا و صدا در گفتار _____ می‌شود. (ظاهر - زاهر - ضاهر)
- ۴ لغت‌نامه‌ی دهخدا _____ کتاب لغت در زبان فارسی است. (مفصل‌ترین - مفصل‌ترین - مفصل‌ترین)
- ۵ زبان فارسی عامل پیوستگی و _____ همه‌ی اعضای این خانه است. (آ نهاد - اتحاد - اطحاد)

گزینه‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

- ۶ املای کدام واژه نادرست است؟
 الف) سهمگین ب) هفت‌خون رستم ج) مقصود د) سپاس‌گزاری
- ۷ در کدام گزینه هم‌خانواده‌ی واژه درست نیست؟
 الف) اعتبار: معتبر ب) عجیب: عجایب ج) نعمت: انعام د) وسیع: توصیه
- ۸ در کدام گزینه ترکیب وصفی به‌کار رفته است؟
 الف) نسیم صبحگاهی ب) معرفت‌گردگار ج) کوه‌های بلند د) کتاب فارسی
- ۹ کدام مورد نادرست است؟
 الف) خیز و غنیمت شمار، جنبش باد ربیع (جمله‌ی امری)
 ب) بلبل و قمری چه خواند (عاطفی)
 ج) به به بهار دلنشین (عاطفی)
 د) چه وقت به سفر می‌روی (پرسشی)

وصل کنید.

- ۱۰ معنی هر واژه را به واژه‌ی مربوط به خودش وصل کنید.

فکرت	▶	◀	راست
صواب	▶	◀	اندیشه
احسان	▶	◀	شیطانی
اهرمینی	▶	◀	نیکی کردن

به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

- ۱۱ غلط‌های املایی را پیدا کرده و املای درست آن‌ها را بنویسید.

خوش‌بو و دماق‌پرور - خانه و صرا - نور و فروق - مهقق و دانشمند - زورمند و غوی پنجه -
 سادقانه و از روی راستی - احاطه و محاسره - هجره و غرفه

پاسخنامه تشریحی

کارآزمون (۱)

- ۱- روشنایی ۲- فصلش ۳- سنگ ۴- پنهان
 ۵- گزینه ج ۶- گزینه د ۷- گزینه ب ۸- گزینه الف
 ۹- اندیشه: فکرت - می خبری: غفت - آسمان: گردون - بخشش: فیض
 ۱۰- مخلوق - افزایش - غفلت - آزار - صحرا
 ۱۱- پیدایی و پنهانی - کم و بیش
 ۱۲- به عهده‌ی دانش‌آموز ۱۳- روی - جوی
 ۱۴- الف) به نام خدایی که فکر کردن را به ما آموخت و دل ما را با نور خودش روشن کرد / ب) برگ درختان سبز در نظر انسان عاقل، مانند دفتری است که به آن نگاه می‌کند و به شناخت خداوند می‌رسد.
 ۱۵- الف) بهت / ب) طهر / ج) بهر / د) تدریس

کارآزمون (۲)

- ۱- خلق ۲- علم ۳- سینما ۴- عملکرد
 ۵- گزینه د ۶- گزینه ب ۷- گزینه د ۸- گزینه ج
 ۹- نهراسیم: ترسیم، سرا: خانه، طمع: حرص، خودبینی: تکبر
 ۱۰- احسان و نیکوکاری - امثال و همانند - مغرور و خودپسند - بخت و گفت‌وگو
 ۱۱- الف) ع، ل، م / ب) ف، گ، ر
 ۱۲- الف) حسن - محسن / ب) نصر - نصرت / ج) قصد - مقصد / د) حفاظت - حفاظت
 ۱۳- الف) اخلاق / ب) اعضا / ج) امثال / د) دقایق
 ۱۴- پروانه از گروه ایمان برخاست و گفت: «به راستی که هر واژه رنگ و بویی دارد.»
 ۱۵-

موسوف و صفت	خلق نونا	مرغ‌های زیبا	اکاهمی کابل
مضاف و مضاف‌الیه	گروه عمل	اعضای گروه	درخت کاج

- ۱۶- الف) ههدد: نهاد - شد: فعل / ب) ادمها: نهاد - می‌آورند: فعل
 ۱۷- الف) رزمندگان شجاع از دشمنان نترسیدند. / ب) امتحان برای دانش‌آموزی که درس را به خوبی خوانده باشد، آسان است.

کارآزمون (۳)

- ۱- ذر ۲- گرد ۳- اشک ۴- زلال
 ۵- گزینه ب ۶- گزینه د ۷- گزینه الف
 ۸- گزینه الف، صواب: کاردرست

کارآزمون (۴)

- ۱- تلفظ - مثلاً ۲- پیوسته - ذهن
 ۳- گزینه ج ۴- گزینه د ۵- گزینه ب ۶- گزینه الف
 ۷- اعتبار: آبرو - اندوخت: ذخیره کرد - ذهن: هوش - پرورده: پرورش‌یافته
 ۸- نغمه و آواز - عظمت و بزرگی - هدف و مقصود - سلیقه و ذوق
 ۹- مثلاً- حتماً- فعلاً
 ۱۰- آن حیوان بارکش چه خیر دارد که بر پشت او جوب خشک است یا کتاب و دفتر؟
 ۱۱- الف) نویسندگان / ب) نگهبانان / ج) سازگان / د) وابستگان
 ۱۲- الف) تلفظ - الفاظ / ب) علوم - معلومات / ج) مقصد - مقصود / د) مقدور - مقتدر
 ۱۳- الف) تفاوت / ب) مفید / ج) پنهان / د) باطن
 ۱۴- الف) گلدان و گل‌دان / ب) مساله و مسئله / ج) مهربان‌تر و مهربانتر
 ۱۵- کسی که علم آموخت و به آن عمل نکرد و کسی که ثروت جمع کرد، ولی از آن استفاده نکرد.
 ۱۶- به عهده‌ی دانش‌آموز

کارآزمون (۵)

- ۱- زابلستان ۲- تیمار ۳- اولاد ۴- قصد
 ۵- گزینه ب ۶- گزینه الف ۷- گزینه ج ۸- گزینه د
 ۹- نبرد با اولاد دیو: خان پنجم - نبرد با جادوگر: خان چهارم - نبرد با ازدها: خان سوم - نبرد با شیر: خان اول - گذشتن از بیابانی سخت: خان دوم - نبرد با آرتنگ دیو: خان ششم - نبرد با دیو سپید: خان هفتم
 ۱۰- هفت خان - سپاس‌گزاری - حيله و نیرنگ - دینگان - اهریمنی و شیطنی

درجهان قلب هایی هستد که برای موفقیت شما می تپند...

آدرس: تهران، میدان انقلاب، خیابان لبافی نژاد
 (مابین خ منیری جاوید و خ کارگر جنوبی)
 نبش کوچه درخشان، پلاک ۲۱۱ قدیم
 تلفن: ۶۶۴۸۱۹۶۰، ۶۶۴۸۱۹۳۲، ۶۶۴۶۹۵۶۳، ۶۶۴۶۷۳۸۶، ۶۶۴۹۲۹۲۹
 @esfandiyarbook @esfandiyar_book
 www.esfandiyarbook.ir

